

[Busch-Jensen.]

have afholdt ham fra at søge bevillingen. Den foreslåede nye bestemmelse lyder således:

„Såfremt adoptivbarnet viser sig at lide af sindssygdom, åndssvaghed, anden betydelig sjælelig mangel eller af betydelig legemlig mangel og der ikke er rimelig udsigt til varig helbredelse, kan adoptivforholdet efter påstand ophæves ved dom, hvis lidelsen eller manglen hidrører fra tiden før adoptionen og adoptanten ved adoptionen ikke var bekendt dermed.

Sag herom må anlægges inden 5 år fra adoptionsbevillingens dato.“

Som lovforslaget nu foreligger, er det resultatet af en langvarig og meget indgående overvejelse i det andet høje ting. Forslaget blev første gang fremsat den 17. december 1948; vedtagelsen skete ved tredje behandling den 14. december 1951. Ved anden behandling dagen før var forslaget §§ 1, 3 og 4 blevet vedtaget uden afstemning; det var alene § 2, som havde delt meningene. Jeg skal derfor kun gøre denne paragraf til genstand for en nærmere omtale.

§ 2 er på flere punkter ændret i sammenligning med den oprindelige affattelse ved ændringer, som er meget væsentlige, og som jeg senere vil komme tilbage til.

Man kan anlægge den betragtning, at under de overvejelser, som går forud for beslutningen om at adoptere et barn, har de, som vil adoptere, fuld frihed til at afveje alle hensyn mod hinanden — på den ene side alle de forhåbninger, som de ser hen til, på den anden side den uvished for fremtiden, som kan flyde af mange forskellige kilder, også den, at barnet kan vise sig at være så sjælelig eller legemlig sygt, at det bliver meget langt fra at udvikle sig som et normalt barn, en ulykke, som jo også naturlige forældre kan opleve. Indtil beslutningen om adoption er taget, står ansøgerne frit, men når skridtet er taget, er også risikoen for fremtiden endeligt og uigenkaldeligt taget med; så må adoptivforældrene ligesom naturlige forældre tage lykke eller ulykke, som det kommer. Man vil styrke denne opfattelse ved den betragtning, at hvor valget står mellem adoptivforældrenes interesse og hensynet til barnet, må hensynet til barnet veje tungest, og at derfor den gældende lov har truffet det rigtige, når den udelukker muligheden for at ophæve adoptionen. Såvidt jeg forstår, har de, som er af den mening, dog kunnet finde det rimeligt, at adoptionen kan hæves, når barnet viser sig at lide af sindssygdom, åndssvaghed eller anden betydelig sjælelig mangel,

når lidelsen eller manglen hidrører fra tiden før adoptionen, når adoptanten ved adoptionen ikke var bekendt med den, og når begge adoptivforældre, hvis der er to, er enige om at ønske adoptionen hævet. Disse lidelser vil jo forårsage, at barnet ikke kan være i hjemmet; men tages under offentlig forsorg, og barnet er i en sådan åndelig tilstand, at hensynet til det ikke kan opveje hensynet til adoptivforældrene.

Men ud fra det udgangspunkt, som jeg nævnte, har man altså stillet sig anderledes overfor legemlige mangler, selvom også de hidrører fra tiden før adoptionen og var ukendt dengang.

Lovforslaget fra 1948 nævnte „betydelig legemlig mangel eller alvorlig og langvarig sygdom“ som ophævelsesgrunde.

I de senere forslag, fra 1950 og 1951, var disse ord ændret til „uhelbredelig og ondartet legemlig mangel eller sygdom“, men også i denne affattelse mødte bestemmelsen modstand. Nu lyder denne del af bestemmelsen således: „betydelig legemlig mangel og der ikke er rimelig udsigt til varig helbredelse“.

Heller ikke i denne formulering har bestemmelsen kunnet finde enstemmig tilslutning. Den blev vedtaget i landstinget med 50 stemmer mod 2, medens 9 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Som bilag til landstingsudvalgets betænkning er optrykt to skrivelser fra retslægerådet. Den første, som er ganske kort, er afgivet den 12. juli 1948, altså 5 måneder før forslaget første gang blev fremsat, og er svar på en forespørgsel om, hvorvidt rådet kan anbefale, at der i dansk ret søges indført en bestemmelse i lighed med den; der i Sverige er indført ved loven af 1944 om ændring i adoptionsloven — den norske lov forelå da endnu ikke. Rådet svarer, at en sådan bestemmelse må forekomme ikke blot berettiget og rimelig, men også på grundlag af foreliggende erfaringer i høj grad ønskelig, og rådet kan ubetinget anbefale, at den søges indført.

I denne skrivelse har retslægerådet kort og klart formuleret, hvad der i denne sag er — og efter min mening også ubetinget må være — udgangspunktet for alle videre overvejelser: Livets erfaring har vist, at loven af 1923 er ufuldkommen, når den i alle tilfælde afskærer ophævelse af adoptionen på grund af mangler hos barnet som dem, det her drejer sig om. Vort lovforslag, såvel som de svenske og norske lovændringer, har jo ikke sin oprindelse i en teoretisk overvejelse af, hvad der i al al-